

Gemeente van Christus,

We vervolgen in deze dienst onze ontdekkingstocht door de 1^e Joh.brief. Want uit de bespreking in de ouderenkring merk ik dat er inderdaad wel wat wordt *ontdekt*, teksten en gedachten die niet zo bekend zijn en ook vragen oproepen.

“Zie hoe groot is de liefde die de Vader ons gegeven heeft: dat wij kinderen van God worden genoemd”. Nou dan zitten we meteen helemaal in het verhaal van het Heilig Avondmaal. We staan vandaag stil bij die liefde van de Vader, we *zaten* er stil over na te denken aan tafel, we gedenken en vieren vandaag de liefde van de Vader. En wat is die liefde dan: *dat* wij kinderen van God worden genoemd. Zó zegt de schrijver van de Johannesbrief het. *Dat* wij kinderen van God genoemd worden, is al liefde van God. We denken misschien, wij gedenken vandaag dat Hij ons als Zijn kinderen liefheeft. Dat is ook waar, maar het gaat nog verder en het steekt nog dieper af, het begint nog eerder namelijk dat wij überhaupt Zijn kinderen mogen zijn, kunnen zijn.

Dat spreekt blijkbaar niet vanzelf. Of wel voor ons? Op een andere plaats heeft Paulus het erover dat wij door God geadopteerd zijn als Zijn kinderen. Het spreekt niet vanzelf. Dat is dus al Zijn liefde en genade dat wij überhaupt Zijn kinderen genoemd kunnen worden. Dat spreekt niet vanzelf want wij gedroegen en gedragen ons niet altijd als Zijn kinderen.

“Zie hoe groot is de liefde die de Vader ons *gegeven* heeft. Dat staat er dus ook, het is geen onzekerheid. Die liefde is ons geschonken en vandaag *uit*geschonken en uitgedeeld.

En dan zegt Johannes in vs. 2 “nu zijn we kinderen van God en het is nog niet geopenbaard wat wij zijn zullen. Maar wij weten dat als Hij geopenbaard zal worden, wij Hem gelijk zullen zijn”. We zitten nog in een veranderingsproces en eens komt die dag dat wij Hem gelijk zullen zijn als wij Hem zien.

Maar zover is het dus nog niet. Wil dat doel bereikt worden, vs. 3 “en ieder die deze hoop op Hem heeft”, “reinigt zich zoals Hij rein is”. Het is wel van belang rein te zijn en de reinheid te bewaren. Op die manier moeten we toelevens naar die dag. Nou dat past ook helemaal bij een dankzeggingsdienst. Wat ook een dienst is waarin we ons willen toewijden aan Hem. Wat we ook in de Heidelberger Catechismus horen. Het HA betekent dus niet dat het allemaal klaar is maar het behelst ook een opdracht. Kind zijn van God dat is niet iets statisch dat vraagt ook iets, dat vraagt ook dat we ons zullen gedragen als Zijn kinderen. En daar gaat dit gedeelte ook verder op in.

We moeten rein zijn zoals Jezus rein is. En nu lezen we in vs 5 “En u weet dat Hij geopenbaard is om onze zonden weg te nemen”. Hij heeft ons rein *gemaakt* en nu moeten we rein blijven. Hoe doen we dat dan?

Het eerste wat Johannes dan zegt: “Ieder die in Hem blijft, zondigt niet”. Als we in Hem blijven, als we met Hem verbonden zoals de ranken met de wijnstok, zondigen we niet, staat hier.

En dit is een sterke uitspraak die op de bijbelkring ook veel gesprek opleverde. Net als vs. 9 “Ieder die uit God geboren is, doet de zonde niet”. Maar is dat de praktijk van ons leven? Nee, niet altijd, maar Johannes benadrukt dat zou wel zou moeten zijn. *Dat* zou normaal zijn, dat zou pas normaal zijn, we hadden het daar al eerder over in de eerste preek over deze brief.

In het weekbericht formuleerde ik het zo: “We zouden niet moeten zeggen: “We zondigen dagelijks want anders hadden we geen Verlosser nodig”, nee we zouden moeten zeggen: “Omdat er een Verlosser voor ons is, zondigen we niet meer dagelijks”. Nog een keer vs. 5: “En u weet dat Hij geopenbaard is om onze zonden weg te nemen”, zet eens een streep onder dat woord *weg*. Ze moeten weg zijn en blijven die zonden. Dat is waar Johannes zich hard voor maakt. Want zó ben je kind van God. Als je niet zondigt, ben je zoals je hoort te zijn. Zoals je nu hoort te zijn in je nieuwe status, positie als kind van God.

En dat kan dus blijkbaar gestalte krijgen als we in Hem blijven. Dat bekende woord bij Johannes. Dat is ook wel logisch want Jezus heeft niets met de zonde, “zonde is er in Hem niet” schrijft Johannes. Dus als je verbonden bent met Jezus zoals de ranken met de wijnstok is het logisch dat je ook niet zondigt en dat je rein bent.

Hoe kun je rein zijn en blijven, Johannes gaat verder, vs. 7 “lieve kinderen, laat niemand u misleiden”. Hij weet dus wel dat ze niet altijd rein zijn en zonder zonden anders zou hij dat allemaal niet zeggen. Dat is dan weer een troost voor ons. Maar hij trekt er hard aan om ons wel op dat spoor te krijgen en te houden, dat smalspoor. En hij zegt dus “laat niemand u misleiden”. Door wie of wat laten we ons allemaal misleiden, let erop nu je zojuist Avondmaal hebt gevierd. Houd vast! Houd vast die nabijheid met Christus die je hier geschonken is, laat niemand en niets dat van je afpakken en daartussen gaan zitten!

“Laat niemand u misleiden, wie de rechtvaardigheid doet, is rechtvaardig, zoals Hij rechtvaardig is”. Hier zien we weer hetzelfde wat we al eerder tegenkwamen in H2:6 waar staat: “Wie zegt in Hem te blijven, moet ook zelf zo wandelen als Hij gewandeld heeft”. Doen als Jezus dus.

Johannes maakt duidelijk in dit hoofdstuk in je doen laat je zien wie je bent. In je doen komt aan het licht wie je bent. Kind van God. Die gedachte kunnen wij goed volgen, wij vinden het ook belangrijk dat iemand in zijn doen en laten laat zien wij hij is. En dat dat niet in tegenspraak is met je zegt te zijn. Wat voor mens je bent wordt zichtbaar in wat je doet en niet doet. Zo is dat ook hier, of je kind van God bent wordt duidelijk uit wat je doet. Als je kind van God doe je de dingen die daarbij horen.

Het Heilig Avondmaal betekent dus niet alles is gebeurd en we hoeven niets meer te doen. Dat is echt een misvatting. Het is dus ook niet zo dat Jezus alles doet, "Jezus alleen" en wij niets hoeven te doen. Er staat hier toch heel duidelijk, "wie de rechtvaardigheid doet, is rechtvaardig zoals Hij rechtvaardig is". Het is wel waar dat wij die dingen alleen kunnen doen door Hem, in die zin kan ik nog wel iets met die uitspraak "Jezus alleen", wij kunnen het alleen omdat Hij het ons mogelijk heeft gemaakt, door de zonde weg te nemen. En in verbinding met Hem en door Zijn Geest. En in Johannes 15:5 zegt Hij zonder Mij kunt U niets doen. Maar laat dus zien het is dus wel belangrijk dat we het dan ook inderdaad doen, dat *wij ook iets doen*.

En wat we dus doen is niet de zonde, de zonde doen we niet maar wat wel doen is rechtvaardigheid. De weg gaan van een rechtvaardige zoals we bij voorbeeld tegenkomen in Psalm 1. En Johannes heeft het ook over het liefhebben van de broeder daar gaat hij uitgebreid op in.

Daar wil ik nog een paar dingen over zeggen. In vers 10 zegt hij: "Ieder die de rechtvaardigheid niet doet, is niet uit God, evenmin als hij die zijn broeder niet liefheeft". En in vs. 14: "Wij weten dat wij zijn overgegaan uit de dood in het leven, omdat wij de broeders liefhebben; wie zijn broeder niet liefheeft, blijft in de dood" Dat is heftige taal.

En dat stelt ons de vraag hoe zit het met onze broederliefde? Allereerst onze eigen natuurlijke broers en zussen als we die hebben en schoonzussen en zwagers? Hoe is het contact daarmee? Wat leeft er in ons hart ten aanzien van hen? Is daar nog iets te winnen misschien?

En, u verwacht hem al, hoe zit met de broers en zussen in de gemeente? En dan niet in het algemeen maar specifieke broers en zussen? Is dat allemaal mooi en goed? En het is fijn als dat zo ervaren wordt dat we van harte kunnen instemmen met "Ai, zie hoe goed en lieflijk is 't dat zonen van 't zelfde huis als broeders samenwonen".

Of betrappen wij onszelf wel eens op minder mooie gedachten over een specifieke broer of zus in de gemeente? En wat zegt dat over ons zelf? Johannes houdt ons een spiegel voor. Hoe denken wij over broers en zussen in de gemeente en hoe uiten wij ons tegenover hen.

Geloven is dus iets praktisch. Kind van God zijn dat is iets wat wij concreet kunnen laten zien en moeten laten zien.

Vervolgens doet Johannes er nog eens schepje bovenop, vs. 16: “Hieraan leerden wij de liefde kennen, dat Hij voor ons Zijn leven heeft gegeven. Ook wij moeten voor de broeders het leven geven” Het eerste deel van dit vers zal ons bekend voorkomen: “Hieraan leerden wij de liefde kennen dat Hij voor ons Zijn leven heeft gegeven”. Ook mooi gezegd trouwens. “Hieraan leerden wij *de* liefde kennen”. Wat werkelijk liefde is dat leerden wij hier vandaag kennen. Wat echte liefde is hebben wij hier echt ontdekt. Dat is groot.

Maar dat eerste deel zal ons dus bekend voorkomen maar het tweede deel hoe zit het daarmee en wat *kunnen* we daarmee? Joh. 3:16 kennen we uit ons hoofd: “Want alzo lief.. en dan komt het.. heeft God de wereld gehad dat Hij Zijn eniggeboren Zoon gegeven heeft enz” maar 1 Joh. 3:16 kennen we dat vers ook uit ons hoofd? Dat gaat nog een stapje verder “Ook wij moeten voor de broeders ons leven geven”. Hier wordt leven als Jezus tot het uiterste doorgetrokken.

Eerlijk gezegd was ik niet van plan dat ik voor een van u mijn leven zou geven hoe lief en aardig ik u ook vind. Dat zegt misschien ook wel iets over mij maar.. Maar het komt wel voor in situaties waarin christenen vervolgd worden bij voorbeeld in Afrika dat leiders hun leven in de waagschaal stellen voor gemeenteleden die ze niet in de steek laten. Ik denk ook Pater Frans van der Lugt kent u de naam nog die tot laatst toe weigerde weg te gaan uit Homs omdat hij de mensen daar niet los wilde laten en daar omkwam in 2014. Je kunt ook denken aan soldaten die hun leven geven voor anderen, hun volksgenoten.

Ik moest ook denken aan Alexei Navalny, u weet wel die bekende Russische activist tegen het Poetinregime die vorig jaar op 16 februari is overleden. En in zijn autobiografie schrijft hij ook over zijn geloof. Alle boeken waren verboden maar de Bijbel mocht hij wel lezen in zijn cel. Hij schrijft in het naschrift “Maar ben je een volgeling van de godsdienst waarin de stichter zichzelf opofferde voor anderen en de prijs betaalde voor hun zonden? Geloof je in de onsterfelijkheid van de ziel? Als je eerlijk ja kunt antwoorden waar hoef je dan zorgen over te maken?

Hij was zelf ook iemand die zich opofferde voor anderen. Ik vind het bijzonder dat iemand zo'n keuze maakt.

1 Joh. 3:16 ik vind het een vers waar ik niet zo goed raad mee weet, u? Maar het geeft wel aan hoe belangrijk en intens de schrijver de liefde tussen broers en zussen in de gemeente van Christus ziet.

In het boekje voor de kringen lees ik: “Het is niet waarschijnlijk dat wij werkelijk voor elkaar moeten sterven”. Die schrijver heeft denk ik dezelfde moeite als ik. En in een commentaar las ik: “Dit is het hoogste wat van een mens wordt gevraagd maar men bevindt zich vaak niet in zo’n grenssituatie daarom laat de auteur meteen een gewoon voorbeeld noemen in vs. 17”. Tja.

Maar het is waar vs. 17 lijkt meer in ons bereik te komen waar we lezen: “Wie dan de goederen van de wereld heeft en zijn broeder gebrek ziet lijden maar zijn hart voor hem toesluit, hoe kan de liefde van God in hem blijven”. Dat kunnen we tenslotte ook weer mooi verbinden met het Avondmaal dat we vandaag mochten vieren. Dat is niet alleen iets voor onszelf, we ontvangen daar niet alleen iets voor onszelf maar we beseffen aan de tafel dat we ook mogen *uitdelen* van wat we ontvangen van God. Dat we mogen uitdelen van de liefde die we eerst van Christus hebben ontvangen. We bedenken vandaag dat we oog mogen en zullen hebben voor de nood die er is. Dichtbij, in de eigen gemeente maar het mag ook verder gaan.

Zo zien we weer hoe praktisch Johannes het christen-zijn ziet. Christen dat ben je door het te doen. Zijn brief kan soms best abstract zijn dat merken we ook wel maar het is ook heel concreet zien we hier. We mogen laten zien dat we een kind van God door de ander lief te hebben en dat mogen we ook concreet maken door te geven van de goederen van de wereld. Vandaar ook de diaconale collecte aan de avondmaalstafel.

Het Avondmaal lijkt soms iets te zijn van God voor ons maar wat wij van God ontvangen mag door ons heen gaan naar anderen. We mogen geven van onze overvloed aan hen die tekort hebben, we mogen geven van onze liefde omdat wij geraakt zijn door de liefde van Christus die alles voor ons heeft gegeven heeft.

Amen.